گۆڕانە دەنگییەکان

خۆشناو عەزیز حەمەئەمین

ماستەر لە مۆرفۆسینتاکسی زمانی کوردی

فاکەڵتیی پەروەردەی بنەڕەت ـ زانکۆی ڕاپەڕین

لەگەڵ ئەوەی زۆربەی زمانەوانان و زمانناسان وەک تەنێکی داخراوی ئاڵۆز و ڕێکوپێک سەیری زمان دەکەن، بەڵام بەردەوام زمان لە گۆڕاندایە، چونکە گۆڕان یاسایەکی ئەزەلی ئەم سروشتەیە و باری ئێستای هەر شتێک لە هی هەر کات و سەردەمێکی دیکە جیایە، لەو گۆڕانانەی کە لە زمانیشدا ڕوودەدەن پێویستی ڕەچاوی ئەم خاڵانەی خوارەوە بکەین:

1. گشت زمانەکانی جیهان لە گۆڕاندان و لە توانای کەسدا نییە ئەم گۆڕانە بوەستێنێت.
2. مەرج نییە گۆڕان زمان بەرەو تێکدان و هەڵوەشانەوە ببات، بەڵکو گۆڕان لەوانەیە زمان ئاسانتر بکات و وزەپارێزتری بکات.
3. گۆڕانی هەر زمانێک بەپێی یاسا و دەستورە و لە خۆوەو بێ سەرەو بەرە و هەرەمەکی نییە.
4. زمان زۆر لەسەرەخۆ دەگۆڕێت و هەر گیز قسە پێکەرانی هەستی پێناکەن، ئەو زمانانەی لە قۆناغەکانی پێشوودا لە نووسیندا پارێزراون ئەم گۆڕانە بە ئاسانی دەردەخەن.

بە کورتی دەتوانین بڵێین: زمان پێچەوانەی شارستانییەت و تەکنەلۆژیایە، زمان تا بەرەو دواوە بگەڕێینەوە ئاڵۆزتر دەبێت، بەڵام لە شارستانیەت پێشکەوتندا تا بەرەو داهاتوو هەنگاو بنێن ئاڵۆزتر دەبێت.

گۆڕانیش لە هەموو ئاستەکانی زماندا (فۆنەتیک ، فۆنۆلۆجی ، مۆرفۆلۆجی ، سینتاکس ، سیمانتیکدا) ڕوودەدات و، لە هەر ئاست و لقێکی زمانەوانیدا چەند شێوەیەکی گۆڕان بە دی دەکرێت... .

ئێمە لێرەدا و لەو باسە کورتەدا کار لەسەر ئەم گۆڕانانە دەکەین کە لە (دەنگسازی)دا ڕوودەدەن، چونکە ئەم ئاستەی زمان لە هەموو ئاستەکانی دیکە زیادتر ڕووبەڕووی گۆڕانکاری دەبێتەوە و، زۆرتر و زیاتریش هەست بەو گۆڕانانە دەکەین، ئەم دیاردە و گۆڕانانەش لە زۆربەی زمانەکانی جیهاندا هەستیان پێ دەکرێت.

دەنگەکانی زمان لە ئەنجامی لێکدان و کەوتنەپاڵ یەکیان کارلێک دەکەن. دەنگ هەیە سیمای دەگۆڕێ، هەیە دەتوێتەوە یا دەقرتێت، هەشە لەگەڵ دەنگی دیدا ئاوێتەدەبێ و دەنگی سێیەم دەهێنێتە کایەوە، ئەم کارلێککردنانە هەمووی بە هۆی دەستەیەک یاسا دەهێنە ئەنجام کە بە یاسا فۆنۆلۆجییەکانی زمان ناسراون... .

ئەم گۆڕان و توانەوە و پەیدابوونی دەنگانەش زۆربەی کات لە کاتی لێکدانی دوو مۆرفیم یان زیاتر ڕوودەدات کە ئەمەش بە (مۆرفۆفۆنیم) ناودەبرێت، چونکە گۆڕانەکە لە هەردوو ئاستی (مۆرفۆلۆجی) و (فۆنۆلۆجی) دایە پەیدابوونی ئەم گۆڕانکارییانەش بۆ دوورکەوتنەوەیە لە دروستبوونی:

1. هێشووە بزوێن چونکە یاسایەکی بنەڕەتی زمانی کوردییە، کە دوو بزوێن لە تەک یەکەوە نایەن.
2. هێشووە کۆنسنانت چونکە درکاندنی قورس و گرانە
٣. هەروەها پاراستن و گەڕانەوەی وزە و کات لە کاتی ئاخاوتندا.
٤. ئاسانکاری و هاریکاری ئەندامەکانی ئاخاوتن.

لێرەوە هەوڵدەدەین بە پێی توانست هەریەکە لەو کارلێککردنانەی دەنگەکانی زمان بخەینەڕوو و، بە نموونە و لێدوانی پێویستیش ڕوونیان بکەینەوە...

گونجان یا گۆڕان

بریتییە لە گۆڕانی دەنگێک بۆ ئەوەی لە دەنگێکی دراوسێی خۆی بچێت، مەبەست لە گونجانیش ئاسانکردنی درکاندنە، هۆی ڕوودانی ئەم دیاردەیەش بە گشتی دەگەڕێتەوە بۆ بارودۆخی ئەندامەکانی ئاخاوتن، واتە ڕێکخستن و گونجاندنی جووڵاندنەوەی ماسولکەکان لە کاتی درکاندنی دەنگەکان دەبێتە هۆی ئەم گونجانە لە نێو دەنگە دراوسێکاندا... گونجانی دەنگەکانی زمانی کوردیش بەم شێوەیە:

یەکەم: گونجانی کۆنسنانتەکان

گۆڕانی کۆنسنانتەکان دەتوانین بەم شێوەیە باس بکەین:

١. **<u>گونجانی تەواو</u>:** لەم جۆرە گونجانەدا دەنگێک دەگۆڕێت بۆ ئەوەی بە تەواوی لە دەنگێکی دیکە بچێت، واتە دەنگی کارتێکراو دەگۆڕێت بۆ دەنگی کارتێکردوو، ئەمەش بۆ ئەوە دەهێتەکایەوە، تا کەمترین تین بەکاربێت، بۆ نموونە:

لە شێوەزاری (سلێمانی)دا دەنگی [م]ی گر لە پاش دەنگە لوتییەکانی [م] و [ن] بە تەواوی دەگۆڕێت:

لێم دا ⟵ **لێم ما**

کتێبەکەم پیشان دا ⟵ **کتێبەکەم پیشان نا**

لەم نموونانەی پێشوە گونجانەکە بەرەو پێشەوەیە، واتە دەنگی پێشەوە کاری لە دەنگی دواوە کردووە، هەندێکجار دەنگی دواوە کار لە دەنگی پێشەوە دەکات و دەیگۆڕێت، واتە گۆڕانەکە بەرەو دواوەیە، بۆ نموونە:

سەرت داگرە ⟵ **سەرد داگرە**

لەگەڵت دێم ⟵ **لەگەڵد دێم**

2. **<u>گونجانی ناتەواو</u>:** لەم گونجانەدا بەشێک لە دەنگێک، واتە سیفەتێک لە دەنگەکە دەگۆڕێت بۆ ئەوەی جۆرە گونجانێک لەگەڵ ئەو دەنگەی کارلێکردووە پەیدا بکات، ئەم جۆرە گۆڕانەش لەم بارانەی خوارەوەدا بەدی دەکرێت:

أ. گونجان لە ڕووی گڕی دەنگەوە:

واتە گۆڕانی دەنگێکی کپ بە دەنگێکی گڕ بۆ ئەوەی لەگەڵ دەنگێکی دیکەدا بگونجێت لە ڕووی گڕییەوە، ئەمەش لە ئەنجامی پەیدابوونی ژینگەیەکی دەنگییەوە دروست دەبێت، بۆ نموونە:

پاش + نوێژ ⟵ **پاژ نوێژ**

هەشت + دە ⟵ **هەژ دە**

دەست + گا ⟵ **دەزگا**

خواستن ⟵ **خوازتن / دەخوازێ**

ب. گونجان لە ڕووی کپییەوە:

ئەم گۆڕانە پێچەوانەی گۆڕانەکەی پێشترە، واتە گۆڕانی دەنگێکی گڕ بە دەنگێکی کپە، بە مەبەستی گونجان لەگەڵ دەنگێکی دیکەدا لە سیفەتی کپیدا، ئەم گۆڕانەش دیسانەوە بەهۆی کارتێکردنی ژینگەی دەوروپشتی دەنگە گۆڕاوەکەیە ، بۆ نموونە:

چی بکەم ⟵ **چی پکەم**

ڕۆژتان باش ⟵ **ڕۆشتان باش**

پ. گونجان لە ڕووی قەڵەوییەوە:

مەبەست لێی گۆڕانی دەنگێکی سوک بۆ قەڵەوە، بە مەبەستی گونجان لەگەڵ دەنگێکی دیکە لە سیفەتی قەڵەویدا، دەنگی قەڵەو کاردەکاتە سەر دەنگەکانی دەوروپشتی خۆیان و سیفەتی قەڵەویان پێدەبەخشێت، بۆ نموونە:

لەگەڵ دەنگی [ڵ]ی قەڵەو: **سەڵتە ، گاڵتە ، سەڵتە**

لەگەڵ دەنگی [ڕ]ی قەڵەو: **تەڕ ، پەڕ ، کەڕ**

ت. گونجان لە ڕووی لێوخڕبوونەوە:

لێرەدا ئەو دەنگە کۆنسانتەی لێوخڕبوونەوەی لەگەڵدا نییە، درکاندنیان دەگۆڕێت بۆ ئەوەی لەگەڵ دەنگێکی دیکەدا بگونجێن لە سیفەتی لێوخڕبوونەوەدا، بۆ نموونە:

کوڕ ، قووڵ ، دۆ

دەنگی [ک] و [ق] و [د] لەم وشانەدا لە کاتی درکاندنیاندا سیفەتی لێوخڕبوونەوە وەردەگرن.

دووەم: گونجانی ڤاوڵەکان

گۆڕینی دەنگێکی ڤاوڵ بە دەنگێکی دیکەیە، هۆی ئەم گۆڕانەش ژینگەی دەوروپشتی ڤاوڵەکەیە، بە واتایەکی دیکە دەتوانین بڵێین: گونجانی دەنگە ڤاوڵەکان گونجانێکی تەواوە، بە جۆرێک دەنگێک بە تەواوەتی بە دەنگێکی دیکە دەگۆڕێت، بۆ نموونە:

✐ گۆڕانی دەنگی [ۆ] بە دەنگی [و]ی شێوە بزوێن (نیمچە کۆنسنانت) کاتێک جیناوی (ات)ی کەسی سێیەمی تاک دەچێتە سەر ئەو ڕەگە ڕانەبردووانەی کۆتاییان بە دەنگی [ۆ] هاتووە:

دەڕۆ + ات ⟵ **دەڕوات**

دەخۆ + ات ⟵ **دەخوات**

✐ هەروەها گۆڕانی دەنگی [ی]ی کۆتایی وشە و [ە]ی سەرەتای مۆرفیمی ناسیاوی بە دەنگی [ێ] کاتێک مۆرفیمی (ەکە)ی ناسیاوی دەچێتە سەر ئەو ناوانەی کۆتاییان بە دەنگی (ی) هاتووە:

کانی + ەکە ⟵ **کانێکە**

ماسی + ەکە ⟵ **ماسێکە**

سوان یا لەنێوچوونی دەنگ

مەبەست لەم گۆڕانە دەنگییە سووانی دەنگێک یان زیاترە بە مەبەستی ئاسانکردنی دەربڕین، ئەم جۆرە گۆڕانەش لە ئەنجامی ژینگەیەکی فۆنۆلۆجی تایبەتەوە دێتەکایەوە، دەتوانین ئەم دیاردەش ، واتە سووانی دەنگ بەم شێوەیەی خوارەوە دەستنیشان بکەین:

یەکەم: سوان (لەنێچوچوون)ی کۆنسنانتەکان

توانەوە یا لەنێوچوونی دەنگە کۆنسنانتەکان لەم شوێنانەدا بەدی دەکرێت:

أ. لە سەرەتای وشەدا

لێرەدا دەنگێکی کۆنسنانت لەسەرەتای وشەدا لەنێودەچێت بۆ ئاسانی دەربڕین، یان هەندێکجار لە ئەنجامی پەلەکردن بە تایبەتی کە دوو دەنگی کۆنسنانت لەسەرەتای وشەدا بە سەریەکەوە دێن ، بۆ نموونە:

ددان ⟵ **دان**

هوشیار ⟵ **وشیار**

حوشتر ⟵ **وشتر**

ببە بە پیاو ⟵ **بە پیاو**

ب. لە نێوەڕاستی وشەدا

هەندێکجار دەنگیکی کۆنسنانت یان زیاتر لە نێوەڕاستی وشەدا لەنێودەچێت، ئەمەش لە ئەنجامی لێکدانی دوو مۆرفیم یان زیاتر بۆ ئەوەی هێشووە کۆنسنانت دروست نەبێت، چونکە هێشووە کۆنسنانت درکاندنی قورس و گرانە، ئەم دیاردەیەش لەم نموونانەی خوارەوە دەخەینەڕوو:

✐ لەنێوچوونی مۆرفیمی (ب)ی داخوازی لە کاری داڕێژراو و لێکدراودا

هەڵگرت ⟵ **هەڵبـگرە** ⟵ **هەڵگرە**

دانیشتن ←——— دابـنیـشه ←——— دانیشه

بی دەنگبوون ←——— بێ دەنگ ببە ←——— بێ دەنگ بە

✐ لەنێوچوونی مۆرفیمی (ب)ی ڕێژەی دانانی ، بۆ نموونە:

بم خواردبایە ←——— بم خواردایە

✐ سوانی دەنگی [ت] لەم وشانەی خوارەوەدا:

دەست ماڵ ←——— دەسماڵ

دەست گر ←——— دەسگر / دەزگر

✐ لەنێوچوونی دەنگی [د] بە شێوەیەکی فرەوان، بە تایبەتی لە ناوچەی سلێمانیدا، بۆ نموونە:

منداڵ ←——— مناڵ

خودا ←——— خوا

✐ لەنێوچوونی دەنگی [د] لە پاشبەندەکاندا:

لە هاویندا ←——— لە هاوینا

لە شەودا ←——— لە شەوا

✐ لەنێوچوونی دەنگی [ک] لە هەندێک وشەدا ، کە کۆتاییان بە دەنگی [ک] دێت و، ئەو وشەیەی کە بە دواشیدا دێت هەر بە دەنگی [ک] دەست پێدەکات:

چاک + کردن ←——— چاکردن

پاک + کردن ←——— پاکردن

✐ هەروەها سوانی دەنگی (ک)ی وشەی (چاک) کاتێک دەکرێتە پلەی بەراورد:

چاک + تر ←——— چاتر

✐ لەنێوچوونی دەنگی [هـ] لە هەندێک وشەدا ، بۆ نموونە:

هەڵهات ←——— هەڵات

بهێنە ←——— بێنە

✐ سوانی دەنگی پیتهەڵگری [ئـ] لە زۆربەی ئەو حاڵەتانەی کە [ئـ]ی پیت هەڵگر دەکەوێتە نێوەڕاستی وشەوە:

ماست + ئاو ←——— ماستاو

گوڵ + ئاو ←——— گولاو

لە + ئەوێ ←——— لەوێ

پ. لە کۆتایی وشەدا

لەم جۆرە گۆڕینەدا دەنگێکی کۆنسنانت لە کۆتایی وشە یان مۆرفیم دەسوێت بۆ مەبەستی ئاسانی دەربڕین، هەندێک لەو لەنێوچوونانە:

✎ لەنێوچوونی دەنگی [ت] لە جێناوی کەسی سێیەمی تاک (ات/ یت) ، بۆ نموونە:

دەخوات ←——— دەخوا

دەنووسێت ←——— دەنووسێ

✎ لەنێوچوونی دەنگی [ک] نیشانەی نەسیاوی و ناسیاوی:

پیاوێک ←——— پیاوێ

پیاوەکە ←——— پیاوە

دووەم: سوان (لەنێوچوون)ی ڤاوڵەکان

کاتێک دوو مۆرفیم یان زیاتر لیکدەدرێن و دوو ڤاوڵ دەکەونە تەک یەکەوە ڤاوڵێک لەنێودەچێت بە تایبەتی ڤاوڵی بێهێز، هەروەک ئەم نموونانەی خوارەوە:

✎ کاتێک مۆرفیمی (ان)ی کۆ دەخرێتە سەر ئەو ناوانەی کۆتاییان بە ڤاوڵی (ە) هاتووە:

پەنجەرە + ان ←——— پەنجەران

✎ لەنێوچوونی دەنگی [ە] لە ڕەگی ئەو کارانەی کە (ات)ی کەسی سێیەمی تاک وەردەگرن:

دە + گە + ات ←——— دەگات

دە + کە + ات ←——— دەکات

✎ هەروەها سوانی دەنگی [ە]ی کۆتایی پێشناوی (لە) و (بە) کاتێک بە وشەکانی (ئێرە ، ئەوێ ، ئەو ، ئەم...تاد.)یەوە دەلکێن:

لە + ئێرە ←——— لێرە

بە + ئەو ←——— بەو

پەیدابوونی دەنگ (نەگونجان)

ئەم گۆڕانە دەنگییەش لە دەنگە کۆنسنانت و ڤاوڵەکاندا ڕوودەدات، بەم شێوەیە:

یەکەم: لە دەنگە کۆنسنانتەکاندا:

لە هەندێک باردا دوو دەنگی وەک یەک، کە لە پاڵ یەکدیدا دەردەکەون یەکێکیان دەگۆڕێت بە دەنگێکی دیکە یا دەنگێک دەچێتە نێوانیانەوە ، ئەمەش لەبەر قورسی درکاندنی ئەوو دوو دەنگەیە بەسەر یەکەوە، جاری واش هەیە نەگونجان یا لەنێوچوونی دەنگەکان دەبێتە هۆی لێڵی واتایی و پەیدابوونی هاوبێژی (هاوپیت) لە فەرهەنگی زماندا، بۆ نموونە:

کاری (بردن) کە بەهۆی مۆرفیمی (ر)ی نادیاری و (ا)ی کاتی ڕابردوو دەکرێتە نادیار

بر + ر + ا ←――――― بررا

لێرەدا بۆ ئاسانی و سووککردنی دەربڕین دەنگی (ر) لەنێو دەچێت و دەبێتە (برا) لەگەڵ ناوی (برا)دا دەبنە هاوپیت، بۆ ئەوەی ئەو جۆرە ئالۆزییە لە واتادا پەیدانەبێت زۆرجار دەنگێک لە نێوان هەردوو دەنگە لێکچووەکە پەیدادەبێت و بەم شێوەیەی لێدێت :

بر + د + ر + ا ←――――― بردرا

دووەم: لە دەنگە ڤاوڵەکاندا:

بە هەمان شێوەی دەنگە کۆسنانتەکان، کە دوو مۆرفیم یان زیاتر لێکدەدرێن دوو ڤاوڵ دەکەونە تەک یەکەوە دەنگێکی نیمچە کۆنسنانت هەردوو ڤاوڵەکە لێک جیا دەکاتەوە، بە زۆریش [ی] و [ر] و [ت] ئەم ئەرکە دەبینن، لە ڕاستیشدا پەیدابوونی ئەم فۆنیمانە بۆ دوو هۆی سەرەکی دەگەڕێتەوە:

1. دوورکەوتنەوە لە دروستبوونی هێشووە ڤاوڵ یا ڤاوڵی دوو لایەن (دیفسۆنگ).
2. بۆ پاراستنی ڤاوڵەکان لە سووان و گۆڕانیان

✍ **دەنگی [ی]ی (نیمچە بزوێن) لەم بارانەدا بە دیاردەکەوێت:**

✎ کاتێک (ە)ی کاری ناتەواو بە دوای ئەو وشانەی کۆتاییان بە بزوێن هاتووە دەلکێت:

ئەوە دەرگایە.

ئەوە کانییە.

✎ هەروەها کاتێک ناوێک کۆتایی بەبزوێنی (ا) هاتبێت و بە مۆرفیمی (ان) کۆبکرێتەوە ، وەک:

مامۆستا + ان ←――――― مامۆستایان

چرا + ان ←――――― چرایان

✍ **دەنگی [ر]ش لەم بارانەدا پەیدا دەبێت:**

✎ هەندێکجار بە تایبەتی لە کاتی لکاندنی پاشگری (ەوە/وە) بە ڕەگی ئەو کارانەی کە کۆتاییان بە ڤاوڵ هاتووە (بە مەرجێک کارەکە داخوازی بێت) دەلکێت، دەنگی [ر] لە نێوان هەردوو ڤاوڵەکە پەیدا دەبێت، وەک:

ب + کە + وە ←――――― بکەرەوە

ب + خۆ + ەوە ←――――― بخۆرەوە

✍ هەرچی دەنگی [ت]شە ئەوا بەم شێوەیە لە نێوان دوو ڤاوڵدا پەیدادەبێت، بۆنموونە:
کاتیکی پاشگری (ەوە /وە) دەلکێت بە کاری ڕابردووی تەواوەوە

هات ⟵ هاتووە ⟵ هاتووەتەوە/ هاتۆتەوە

برد ⟵ بردووە ⟵ بردووەتەوە / بردۆتەوە

جێگۆڕکێی دەنگ

لێرەدا دوو دەنگ یان دوو برگە جێگاکانیان دەگۆڕنەوە، هەندێکجاریش وشەکە بە هەردوو شێوەکەی لە یەک زاردا دەبینرێت، هەندێکجاریش واڕێکدەکەوێ هەر شێوەی دەکەوێتە زارێکەوە، بۆ نموونە

تەزرە ⟷ تەرزە

بەفر ⟷ بەرف

ڕوانین ⟷ نواڕین

ڕفین ⟷ فڕین

هەندێکجاریش ئەو جێگۆڕکییە پێوەندیی بە چینی کۆمەڵایەتی و ئاستی ڕۆشنبیرییەوە هەیە، بۆ نموونە:

جومعە ⟷ جوعمە

ڕوبع ⟷ ڕوعب

لەعنە ⟷ نەعلە

دەنگگۆڕکێ

ئەم دیاردەیە هەمان دیاردەی گونجانی تەواوی کۆنسنانتەکانە، بە جۆرێک دەنگی هەندێ وشە لە قسەی هەندێ کەسدا دەگۆڕێت بە دەنگێکی دیکە بێ ئەوەی ئەو گۆڕانە ببێتە هۆی گۆڕانی واتای وشەکە، یان بە واتایەکی دیکە هەمان وشە لە دوو فۆرمی جیاوازدا دەبینرێت، بۆ نموونە:

ئەسپ ⟷ هەسپ

سوور ⟷ سۆر

دامێن ⟷ داوێن

سەرچاوەکان

کتێبەکان:

1. **ڕۆژان نوری عبدالله** ، فەرهەنگی زمان و زاراوەسازیی کوردی ، چاپی یەکەم، خانەی چاپ و بڵاوکردنەوەی چوارچرا ، سلێمانی ، 2007.
2. **عەبدولواحید موشیر دزەیی** (پ.ی) و ئەوانی دیکە ، فۆنەتیک و فۆنۆلۆجی ، چاپی یەکەم ، لە بڵاوکراوەکانی ناوەندی ئاوێر بۆ چاپ و بڵاوکردنەوە ، هەولێر ، ٢٠١٣.
3. **محەممەد مەعروف فەتتاح** ، زمانەوانی ، چاپخانەی دارالحکمە ، بەغداد ، 1990
4. **نەریمان عەبدوڵلا خۆشناو** (د.) ، دەنگسازی ، چاپخانەی شەهاب ، هەولێر ، 2013

گۆڤار و ڕۆژنامەکان:

1. **وریا عومەر ئەمین** (پ. د) ، فۆنۆلۆجی ، گۆڤاری کاروان / ئەمینداریەتی گشتی بۆ ڕۆشنبیری لاوان ، ژمارە (20)ی ساڵی (1984)
2. ـــــــــ ، فۆنەتیک و فۆنۆلۆجی ، گۆڤاری کۆڕی زانیاری عێراق / دەستەی کورد ، ژمارە (20)ی ساڵی (1989)
3. ـــــــــ ، ئەلۆمۆرف و جۆرەکانی ، ڕۆژنامەی عێراق ، ژمارە (406)ی (1990/10/31)
4. ـــــــــ ، بواری زمانەوانی و ئاستەکانی شیکردنەوە ، گۆڤاری ئەکادیمی ، ژمارە (5) ساڵی (2006)

وانەی زانکۆیی:

1. **عومەر مەحمود کەریم** (د.) ، وانەی (دەنگسازی) قۆناغی یەکەم ، کۆلێژی زمان/ قەلادزێ ، زانکۆی کۆیە ، 2005 – 2006.

تێبینی:

نموونە و ژمارەی گۆڕانەکان لەوە زۆرترن. بەڵام ئێمە لێرەدا لەبەر سنووری نووسینەکە تەنیا ئەوانەی زۆر دیارن تۆمارمان کردوون.